Raadsvoorstel

Raadsnummer:	**2023-061**	Zaaknummer:	**1408659**
Onderwerp:	**Instellen gemeentelijke rekenkamer**		
Korte inhoud:	Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Dit betekent dat alle gemeenten uiterlijk op 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer moeten hebben. Een rekenkamerfunctie of rekenkamercommissie is dan niet meer mogelijk. De gemeente Nijkerk neemt nu deel in de gemeenschappelijke rekenkamercommissie 'Vallei en Veluwerand'. Het voorstel is om de bestaande samenwerking voort te zetten en de rekenkamercommissie om te vormen naar een gemeentelijke rekenkamer conform de Wet versterking decentrale rekenkamers.		

Datum agendacommissie: 04-07-2023	Portefeuillehouder: -

Voorstel

1. De Verordening Rekenkamer Vallei en Veluwerand gemeente Nijkerk vast te stellen (conform ontwerpbesluit 2023-061A).
2. In te stemmen met de samenwerkingsovereenkomst Rekenkamer Vallei en Veluwerand 2023 (ontwerpbesluit 2023-061B).
3. Met ingang van 1 oktober 2023 te benoemen:
   tot voorzitter van de rekenkamer: de heer M. Pen
   en tot leden:
   a. De heer H.M. ter Beek
   b. De heer J.C.T.M. Doorakkers
   c. De heer M.C. Neimeijer
   d. Mevrouw J.T. Versteegh
   (ontwerpbesluit 2023-061B)

Inleiding

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Dit betekent dat alle gemeenten uiterlijk op 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer moeten hebben. Een rekenkamerfunctie of -commissie is dan niet meer mogelijk. De belangrijkste verschillen tussen een rekenkamercommissie en een rekenkamer zijn dat in de Gemeentewet de onafhankelijkheid van de rekenkamer expliciet is geregeld en ook de bevoegdheid om onderzoek te doen bij verbonden partijen en rechtspersonen waarin de gemeente een meerderheidsbelang heeft. Feitelijk functioneert onze rekenkamercommissie al net zo onafhankelijk als een rekenkamer, maar om te voldoen aan de wettelijke regeling dient de rekenkamercommissie formeel te worden omgevormd tot rekenkamer.

Wij hebben nu een gemeenschappelijke rekenkamercommissie: de Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand, een samenwerking tussen de gemeenten Barneveld, Bunnik, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg en Zeewolde.
Deze gemeenschappelijke rekenkamercommissie is gebaseerd op een samenwerkingsovereenkomst tussen de negen gemeenten.

De rekenkamer mag ook een gezamenlijke rekenkamer zijn. Voorstel is om de bestaande samenwerking voort te zetten. Elke gemeenteraad stelt formeel een eigen rekenkamer in en in de samenwerkingsovereenkomst wordt een personele unie afgesproken: elke raad benoemt dezelfde personen als voorzitter en leden. Er verandert dan praktisch niets aan de huidige situatie. Wel dient de verordening en de samenwerkingsovereenkomst te worden aangepast aan de situatie met een gezamenlijke rekenkamer.

Beoogd effect
Het omvormen van de rekenkamercommissie naar de gemeentelijke rekenkamer conform de Wet versterking decentrale rekenkamers.

Argumenten
1.1. Verordening of gemeenschappelijke regeling
Om een gezamenlijke rekenkamer te organiseren kan de gemeente kiezen tussen voortzetten van de huidige samenwerking óf het vormen van een gemeenschappelijke rekenkamer met een gemeenschappelijke regeling op grond van de Wet Gemeenschappelijke regeling (Wgr). Een gemeenschappelijke regeling is niet verplicht. Het is ook mogelijk te kiezen voor samenwerking op basis van een personele unie: elk van de negen gemeenteraden benoemt dezelfde personen. Dit komt overeen met onze huidige werkwijze in de negen gemeenten. In dit voorstel wordt gekozen voor voortzetting van de bestaande samenwerking, waarbij elke gemeenteraad bij verordening een rekenkamer instelt.
De huidige verordening wordt ingetrokken. De nieuwe verordening is gebaseerd op de VNG-modelverordening en sluit aan bij de huidige werkwijze.

2.1. Samenwerkingsovereenkomst blijft het meest praktisch
De huidige rekenkamercommissie is een gemeenschappelijke rekenkamercommissie, gebaseerd op een samenwerkingsovereenkomst tussen de negen gemeenten. Er is destijds bewust gekozen voor een eenvoudige bestuurlijke overeenkomst en niet voor een formele gemeenschappelijke regeling. In navolging hierop kan ook nu een overeenkomst worden gesloten waarbij elke gemeenteraad formeel zijn eigen rekenkamer instelt. De bijgevoegde samenwerkingsovereenkomst is geactualiseerd maar bevat geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de huidige overeenkomst.

3.1. Rekenkamer met een personele unie
De negen gemeenten benoemen elk dezelfde voorzitter en de leden waardoor de negen gemeentelijke rekenkamers via een personele unie feitelijk functioneren als één (gezamenlijke) rekenkamer.

3.2. Benoeming voorzitter en leden
De huidige rekenkamercommissie bestaat uit vijf leden, inclusief de voorzitter. De leden worden benoemd voor zes jaar en mogen eenmaal worden herbenoemd. Met de vorming van de rekenkamer start een geheel nieuwe situatie. Voorstel is om opnieuw vijf leden te benoemen, inclusief de voorzitter. De raad dient de voorzitter expliciet te benoemen.
De huidige voorzitter, de heer J. van Zomeren, is benoemd in september 2017, zodat zijn benoemingstermijn in september 2023 eindigt; hij stelt zich niet beschikbaar voor een nieuwe periode. De overige leden zijn wel beschikbaar voor benoeming in de nieuwe situatie. Dit betreft: de heer H.M. ter Beek (lid sinds maart 2018), de heer J.C.T.M. Doorakkers (april 2021), de heer M. Pen (september 2017) en mevrouw J.T. Versteegh (april 2021). De heer M. Pen is bereid om de rol van voorzitter op zich te nemen; we stellen voor om hem als zodanig te benoemen. In de vacature die ontstaat door het vertrek van de heer Van Zomeren stellen wij de volgende nieuwe kandidaat voor: de heer M.C. (Michael) Neimeijer, wonend te Maarsbergen. Hij is geselecteerd na een openbare sollicitatieprocedure. Voor alle

leden geldt dat bij de start van de nieuwe rekenkamer een nieuwe termijn start. De wettelijke benoemingstermijn is zes jaar. In de verordening wordt opnieuw een bepaling opgenomen dat de leden eenmaal kunnen worden herbenoemd. De rekenkamer stelt een aftreedrooster op om de continuïteit te waarborgen.
De heer Van Zomeren neemt dus in september afscheid van de rekenkamercommissie. We hopen hem te zijner tijd op gepaste wijze te bedanken voor zijn inzet voor de rekenkamercommissie.

Kanttekeningen
1.1. Voor- en nadelen van een gemeenschappelijke regeling
Een alternatief is een gemeenschappelijke rekenkamer op basis van een gemeenschappelijke regeling. Indien daarvoor zou worden gekozen, dan dienen de deelnemende raden een gemeenschappelijke regeling aan te gaan en een gemeenschappelijk orgaan in te stellen conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Dat zou in elk geval het volgende betekenen:
- de raden moeten samen een gemeenschappelijk orgaan vormen; elke raad moet daarvoor een of meer leden (en plaatsvervangende leden) benoemen;
- het gemeenschappelijk orgaan vormt dan een soort ‘bestuur’ van de rekenkamer, dit in plaats van de negen raden;
- het gemeenschappelijk orgaan moet jaarlijks een ontwerpbegroting voor een zienswijze voorleggen aan de negen raden, en daaraan voorafgaand een kaderbrief. Dit geldt tevens voor een jaarrekening ter informatie;
- de gemeenschappelijke regeling, begroting en jaarrekening moeten naar de provincie worden gestuurd in het kader van toezicht.

Er zijn ook enkele punten die als voordelen kunnen worden beschouwd:
- De leden van de rekenkamer worden benoemd door het gemeenschappelijk orgaan en niet steeds door alle negen raden;
- De leden van de rekenkamer worden alleen beëdigd in één van de deelnemende raden. In de huidige situatie passen we dit al toe: nieuwe leden worden alleen beëdigd in de raad van Barneveld. Zowel in de huidige als in de nieuwe situatie zouden de voorzitter en leden strikt formeel in alle negen gemeenten beëdigd moeten worden. Net als nu willen we daar praktisch mee om blijven gaan en alleen in Barneveld beëdigen.

Alles afwegende wordt in dit voorstel dus gekozen voor voortzetting van de samenwerkingsovereenkomst in plaats van een gemeenschappelijke regeling.

Financiën
De huidige werkwijze wordt voortgezet. Van extra kosten is geen sprake.

Communicatie
Zoals voorgeschreven in artikel 147a Gemeentewet is het college in de gelegenheid gesteld eventuele wensen en bedenkingen bij het voorstel in te dienen, voordat de raad een besluit neemt. Het college heeft 22 augustus 2023 aangegeven geen opmerkingen te hebben bij het voorstel.

De besluitvorming over dit voorstel wordt op de gebruikelijke wijze gecommuniceerd via de website en de pagina van de gemeenteraad in de Stad Nijkerk en ook via de website van de Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand. De website van de rekenkamercommissie zal uiteraard worden aangepast als de naam gewijzigd is in Rekenkamer Vallei en Veluwerand.

Vervolg
Besluitvorming door de raden is voorzien in juni/juli (Zeewolde, Leusden, Scherpenzeel, Bunschoten, Renswoude) en september (Woudenberg, Nijkerk, Bunnik, Barneveld).
Als de raden instemmen met dit voorstel, kan de beëdiging van de voorzitter en de leden plaatsvinden op 27 september 2023 in Barneveld.
De rekenkamer zal zo spoedig mogelijk – uiterlijk 1 januari 2024 - een reglement van orde opstellen en dit ter kennisneming aan de raden sturen.

Bijlagen
1. Toelichting bij aanpassing verordening Rekenkamer Vallei en Veluwerand 2023
2. Samenwerkingsovereenkomst Rekenkamer Vallei en Veluwerand 2023

A.G. Verhoef-Franken,
griffier van de raad van de gemeente Nijkerk

In samenwerking met de griffiers van de gemeenteraden van Barneveld, Bunnik, Bunschoten, Leusden, Renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg en Zeewolde

RAADSBESLUIT

Nummer: 2023-061A

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het voorstel van de griffiers van de deelnemende gemeenten aan de Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand van 4 juli 2023;

gelet op artikel 81a en 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

de volgende verordening vast te stellen:

Verordening rekenkamer Vallei en Veluwerand gemeente Nijkerk

Artikel 1. Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:
a. Gemeente: de gemeente Nijkerk.
b. Gemeenteraad: de gemeenteraad van Nijkerk;
c. Gemeenteraden: de raden van de deelnemende gemeenten Barneveld, Bunnik, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg en Zeewolde;
d. College: college van burgemeester en wethouders;
e. Rekenkamer: gemeentelijke rekenkamer als bedoeld in artikel 81a van de Gemeentewet;
f. Voorzitter: voorzitter van de rekenkamer

Artikel 2. Rekenkamer
1. Er is een rekenkamer.
2. Voor het in stand houden van de rekenkamer werkt de gemeente samen met andere gemeenten, zoals omschreven in de samenwerkingsovereenkomst Rekenkamer Vallei en Veluwerand 2023.
3. De rekenkamer bestaat uit vijf leden onder wie een voorzitter.

Artikel 3. Klankbordgroep
Niet van toepassing.

Artikel 4. Herbenoeming en functioneren
1. De leden van de rekenkamer, onder wie de voorzitter, kunnen maximaal één keer voor een periode van zes jaar worden herbenoemd.
2. De rekenkamer wijst uit haar leden een plaatsvervangend voorzitter aan.
3. De rekenkamer stelt een aftreedrooster op.
4. Periodiek, ten minste één keer per twee jaren, voert de voorzitter een gesprek met ieder lid van de rekenkamer over diens functioneren.
5. Periodiek, ten minste één keer per twee jaren, voert een vertegenwoordiging van de gemeenteraden gevormd vanuit de griffiers, een gesprek met de voorzitter van de rekenkamer over diens functioneren en over het functioneren van de rekenkamer.

Artikel 5. Ambtelijke ondersteuning
Er is een ambtelijk secretariaat dat de rekenkamer bij de uitvoering van zijn taken terzijde staat.

Artikel 6. Budget
De rekenkamer is bevoegd binnen het aan haar beschikbaar gestelde budget uitgaven te doen voor de uitvoering van de werkzaamheden van de rekenkamer.

Artikel 7. Vergoeding
1. De voorzitter en de leden ontvangen voor hun werkzaamheden een vergoeding van € 57,71,-- (in 2023) per werkelijk ingezet uur.
2. De voorzitter ontvangt naast de in lid 1 bedoelde vergoeding een vergoeding van € 1.154,- (in 2023) op jaarbasis.
3. Noodzakelijk te maken reiskosten door de voorzitter en de leden worden vergoed overeenkomstig de in de gemeente Barneveld geldende reiskostenregeling.
4. De in artikel 1 en 2 bedoelde vergoedingen worden ieder jaar geïndexeerd op 1 januari op basis van de prijsmutatie Bruto Binnenlands Product (pBBP) volgens de meicirculaire van het ministerie van Binnenlandse Zaken van het voorafgaande jaar, zulks voor het eerst per 1 januari 2024.

Artikel 8. Monitoring aanbevelingen
De rekenkamer kan de griffie verzoeken een overzicht te verstrekken van de aan de raad gedane voorstellen van de rekenkamer welke door de raad zijn overgenomen en door de raad zelf moeten worden uitgevoerd, vergezeld van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven.

Artikel 9. Uitvoering van het onderzoek en rapportage
1. De rekenkamer is belast met en verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek volgens de door haar vastgestelde onderzoeksopzet.
2. De rekenkamer bespreekt de onderzoeksopzet met (een afvaardiging van) de gemeenteraad.
3. De rekenkamer kan de verzoeker(s) tot het verrichten van een onderzoek tussentijds informeren over de voortgang van een onderzoek.
4. De rekenkamer kan (een afvaardiging van) de gemeenteraad tussentijds informeren over de voortgang en de resultaten van het onderzoek.
5. De rekenkamer stelt betrokkenen in de gelegenheid om binnen een door haar te stellen termijn die ten minste twee weken bedraagt, hun zienswijze op het conceptonderzoeksrapport aan de rekenkamer kenbaar te maken. Betrokkenen zijn in elk geval degenen wier taakuitvoering (mede) voorwerp van onderzoek is of is geweest. De rekenkamer bepaalt wie verder als betrokkenen worden aangemerkt.
6. Na vaststelling door de rekenkamer worden het onderzoeksrapport, de nota met conclusies en aanbevelingen en de zienswijze van betrokkenen op het rapport zo spoedig mogelijk, onder toezending van een afschrift aan het college en betrokkenen, aan de gemeenteraad aangeboden.
7. De gemeenteraad spreekt zich in de openbaarheid uit over de onderzoeksresultaten, de conclusies en de aanbevelingen.

Artikel 10. Slotbepalingen
1. In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet treedt een vertegenwoordiging van de gemeenteraad in overleg en neemt ter zake een besluit.
2. De Verordening Rekenkamercommissie 2014 wordt ingetrokken.
3. Deze verordening treedt in werking op 1 oktober 2023.
4. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Rekenkamer Vallei en Veluwerand Gemeente Nijkerk.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 21 september 2023,

de griffier, de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN de heer mr. drs. G.D. RENKEMA

RAADSBESLUIT

Nummer: 2023-061B

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het voorstel van de griffiers van de deelnemende gemeenten aan de Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand van 4 juli 2023;

gelet op artikel 81b en 81c van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met de samenwerkingsovereenkomst Rekenkamer Vallei en Veluwerand.
2. Met ingang van 1 oktober 2023 te benoemen:
   tot voorzitter van de rekenkamer: de heer M. Pen
   en tot leden:
   a. De heer H.M. ter Beek
   b. De heer J.C.T.M. Doorakkers
   c. De heer M.C. Neimeijer
   d. Mevrouw J.T. Versteegh

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 21 september 2023,

de griffier, de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN de heer mr. drs. G.D. RENKEMA